

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 63.

V Ljubljani, v soboto 15. marca 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 14. marca.

Budgetna obravnava.

(Šesti dan.)

V zadnjem poročilu sem omenjal, da je včeraj pri točki „vradni časniki“ govoril Štajarski poslanec Heilsberg. Zarad velikega nemira ni bilo mogoče njegovega govora razumeti. Iz stenografičnega zapisnika je pa razvidno, da je govoril o vredniku vradne „Laibacher Zeitung“, ter se skliceval na dva članka graške „Tagespost“, ki mu je 14. in 25. februarja očitala, da svoje spise pošilja ljudem, katerih imena se v njih nahajajo, ali kupcem, ki jih v listu priporoča, ter jih moledeva za denar, dalje da je nabiral naročnino za spominjsko knjigo, o kateri pa dozdej ni sluha ne duha. Heilsberg pravi, da ministerskemu predsedniku ne more biti vse eno, ako se kaj tacega očita vredniku vradnega lista, ne da bi bil ta s tožbo zarad žaljenja časti ali pa z dejanskim popravkom omenjene napade zavrnil, in misli, da ne gre, za vradne liste imeti takih vrednikov.

Minister Taaffe je odgovoril, da mu od govornika sprožena reč ni vse ena, ampak da mu je jako neprijetna. On se o tem popolnoma vjema z gospodom leve stranke, da se o tej zadevi mora nekaj zgoditi, ako bi se že ne bilo zgodilo. Ker kakor hitro je zvedel o člankih, ki ju je g. poslanec prebral, je nemudoma zaukazal strogo preiskavo in bo tudi še za vse drugo potrebno skrbel. Zbornica pa umeje, da samo na časniškarska poročila ni mogel kaznovaje postopati. Zaukazal pa je strogo preiskavo in bode prav strogo čul, da se bode najstrogejšje izvršila. (Dobro, dobro!)

Za ministrom spregovoril je še enkrat dr. Vitezič, ki je ministru zarad „Pozora“ odgovarjal, da je prejšnje čase ta list, dokler je smel prihajati k nam, pazljivo prebiral, pa v njem ni našel tako hujskalnih člankov, kakor je trdil g. minister. Njemu se toraj dozdeva, da je kaka pomota in se je ta list morda zamenjal s kakim drugim listom.

Razun že omenjenih reči bili so včeraj sprejeti tudi še stroški za skupne zadeve v znesku 88,755.977 goldinarjev.

Danes se je pričela obravnava o potrebščinah notranjega ministerstva. Pri točki o središnjem vodstvu govoril je dr. Roser zoper skrivna zdravila, ki se prodajajo in javno priporočajo. Kulačkovski tožil je o preganjanju Rusinov na Poljskem, Pacher pa o anarhistih in pripomočkih, s katerimi jih vlada namerava zatreti, ki pa po njegovem mnenju niso prava. Potrebščina za centralno vodstvo z znesku 460.400 gold. in za tehnični urad 10.000 gold. je bila za tem potrjena. Za državno policijo potrdilo se je 120.000 gold.

Minister Taaffe odgovarjal je pri tej priliki poslancu Pacherju, ter vnovič opravičeval določbe zoper anahiste in zagovarjal vradne organe zoper napade liberalcev. Ko se je potrdilo 57.800 gold. za državni zakonik, poprijel je pri politični upravi posameznih dežel dr. Vitezič besedo, ter je v dolgem govoru razpravljaj razmere v Istri, popisoval dogodke pri zadnjem deželnem zboru, ko so morali deželni poslanci bežati iz Poreča, ne da bi bila politična oblast kaj storila za njihovo varstvo, dogodke pri volitvah za deželni zbor in žalostne šolske razmere. Ko to pišem bode že skoraj tri, in Vitezič še govori.

Prvi nasledek njegovega govora bil je ta, da sta se poslanca Vidulič in Suess oglasila k besedi in da bo razprava o tej točki daljša, kakor se je iz prva mislilo. Tudi dr. Vošnjak se je pri tej točki oglasil k besedi, toda dvomljivo je, ako bode govoril danes.

Ozir po svetu.

(Dalje.)

Naši ločeni bratje so prišli do tje, kakor zgubljeni sin v evangelji, ko je namreč napravil očetovo premoženje je britko čutil svojo revnost in zapuščenje. V dušeslovnem oziru je tak položaj silno važen. Posamen človek, tudi večja skupina ljudi, ki

je prehodila vsa pota, ki peljejo navzdol, pride do preobrata. Hud in dober človek stopita si nasproti v poslednjem odločilnem boji.

V tak položaj pride bolnik po hudi bolezni, ko se ima določiti med smrtjo ali zdravjem. — Ako se človek skesano verne k Bogu, ter samega sebe spozna, tako prestopi srečno to odločilno trenotje. Tako se je zgodilo zgubljenemu sinu sv. evangelija. V bridkosti svojega srca je mislil na srečo na očetovskem domu, ter sklenil vrniti se k očetu nazaj. Vemo pa tudi, kako dobrotljivo in ljubeznjivo je oče sprejel zgubljenega, a sedaj skesanega sina. Tako dobrotljivo sprejme nebeski Zveličar vsacega skesanega grešnika, a tudi katoliška cerkev slehernega, ki se skesano zopet k nji zateče.

Ako pa v tistem odločilnem trenotju zmaga človeku prirojena ošabnost in napuh, ki se vzdiguje zoper vsako ponižanje, potem pa se nesrečnež prekucne v brezno, iz kterega ni več rešenja. V verskonravnem oziru človek propada bolj in bolj, ako se ga Bog posebno ne usmili s tem, da mu pošlje nesreče, ki ga do živega pretresajo, ali mu podeli kake posebne izvanredne milosti. Kakor pa se je prostetantizem pozneje začel razvijati, nam kaže, da je ukrenil na naopačno pot. Spoznanje, da so na napačnem potu, jih ni pripeljalo do zveličanskega sklepa, kakor zgubljenega sina, marveč v svoji obupni ošabnosti poprijemljajo se vsake bilke, kakor človek ki se potaplja po vodi. Izgledi novih in starih časov nam to kažejo. Navedemo ta le izgled profesorja gosp. Leona. Po zgodovinskih preiskavah in po usmiljenji Božjem je prišel do praga katoliške cerkve. Ko je pa prišla ura za določitev, je nogo umaknil in je baje rekel, da se raje s svojimi dosedanjimi prijatelji pogrezne v potaplajočem čolnu protestantizma, kakor da bi iskal rešitve v čolnu sv. Petra. Koliko jih je že hodilo po ravno istem potu, znano je Bogu samemu in bode razodete še le sodnji dan.

Velike zapreke stavi tu strah pred ljudmi in s tem združena nečimernost. Morda bi takim revežem kdo očital slabost, ako povedó, da so v nevarnosti pogubljenja. Raje se tedaj potopé v valovih protestantizma, kakor da bi dali znamenje, da se potapljajo in prosili pomoči.

LISTEK.

„Slovenčev“ podlistkar prilogarju „Narodovemu“.

Gaslo sprednje:

„E pure si muove“

a tudi zadnje:

„Hoc scio... ego maculor“

gasne, kajti je vže obrabljen. Proslov in zaslov — potrata. Na poprišče, na ktero ste se Vi podali v prilogi („Slov. Nar.“ XVII. 57), jaz ne morem, ne smem, nočem; psovanje ni moje orožje. Počislam naj koj Vaše odgovore na dotična vprašanja v podlistku („Slovenec“ XII. 35), in svét naj čita ter vidi, kateri so mi resnični, kateri pa ne.

Veleučeni gosp. Fr. V.! Poglejte v Slov. Berilo za osmi gimnazijski razred; ondi nahajate pred šestnajstim vekom spomenik iz petnajstega, in da o družih molčim, še spredaj so Spomeniki brizinski, ki so naši najstarejši. Tedaj je naše slovstvo pognalo svoje prve kali; takrat še ni bilo protestantov, in v

tem je tudi odgovor o književnem Kolumbu slovenskem. Delitev naše slovstvene zgodovine v dobo protestantovsko in katoliško torej ni Marnova, ampak Čopova. Jezičnik XXI. opisuje pisatelje le po dobah, po vekih, ne po verstvu. Pojasnjenje o lapidarnem slogu dobro. Menite, da katolišk duhoven protestantske dobe brez predsodkov ne more presojeti, postala Vam je dogma; zoper dogme se pravi katoliški duhoven nikdar ne vojskuje. — Za pisateljevo ozkornost v literarnih stvarih navajati izraze nekdanjih učencev, če tudi vže sedemkrat ponatisnjene, spiske iz časnikov brez podpisa ali brez gotovega lastnega znaka, to je nerazborito. Po napredvanjskem pravilu, kteremu se klanjate i Vi, sodi se človek iz del poslednjih, pisatelj iz lastnih spisov novejših. Jezičnik omenja Pesmi, zložil Boris Miran, samo v L. XIII.; da se v sodbi svoji ni motil, spričuje še lansko glasilo naše nadškofije. Ako je kaj o kterem že pesniku pisal v časnike, ni se mu ovrгло, popravilo pa se je marsikaj vsled tistega, in to, glejte! je kritika, ktera zida. „Slovenec“, baš „Slovenec“ gre zasluga, da je provzročil — zboljšanje. Kdor knjižico v roke vzame z nezaupnostjo, zgodi se mu rado, da jo presojuje

presubjektivno. Besedi, v katerih Jezičnik vrednost katoliških pisateljev čez mero povzdiguje, protestantskim pa veliko krivico dela, niste dokazali. Sicer hoče v njem prof. Marn svoje besede opravičiti sam. V pridevkih „junak, povestničar, dobronik, govornik“ vidi pač vsakdo, da pisatelj tu ne meri na črko ali na pisavo. Poglejte vendar v književno zgodovino Janežičevo, Kleinmayrovo, ali v Slov. Berilo Navratilovo, kjer ima XVI. vek skoro strani 11, XVII. pa jedva 1 1/2. Ali to ni mrtvično?! Skušnja uči, da so časih spisi bistrih učencev boljši mimo profesorskih. — Da je med katoliško duhovščino, kakor po drugih stanovih, v omenjenih dobah bilo mnogo nedobrega in nehvalnega, to razodeva zgodovina, a cerkev sama si je iskreno prizadevala o reformaciji. V vednih bojih, brez tiskarne, duhovščina ni mogla dajati na svetlo književnih stvari. A tudi protestantovsko slovstvo je bilo v istem veku brez vpliva mej narodom. Bilo je, kakor sedaj, kadar se slovenski časnik zaseže: nekteri ga vjamejo, po deželi pa malokdaj zajde. Tudi v naslednjih dveh stoletjih ga je malo znati. Znanstvo protestantovskega slovstva v slovenščini je plod sedanjega veka.

Ni pa drugače mogoče, da se potem še huje pogreznemo. Česa se poprimemo v stisko svojega srca? Nočejo spoznati, da so v zmoti, imajo oči, da bi gledali, a vendar nočejo spregledati. — Ti pomilovanja vredni pa zabredó še bolj v globočino. Da bi se v svojem brezupnem položaji tolažili, hočejo sami sebe pregovoriti, da je pri njih vendar vse bolje, kakor pri katolikih. Modrujejo namreč tako-le: Katoliki so strogo vezani na svojo cerkev, papež ima v verskih rečeh neomejeno oblast, svetega pisma se morajo držati, kakor se je nekdaj razlagalo, a oni smejo pa sveto pismo preiskovati in razlagati, kakor koli jim je drago in kakor se jim prilaga danes se sklepajo te misli, a jutro so pa dosti svobodomiselni, da tisto zavržejo in nasprotno trdijo, kajti cerkvenih zapovedi ni, a božjih zapoved se pravi protestant tudi strogo ne drži, saj Luter uči, da človeška volja ni svobodna, dobrih del treba ni in vera sama zadostuje za zveličanje. — A kaj zato, ako se jih toliko pogrezne v globočino, ker jim je vera in krščansko življenje stvar, ki se je že postarala. Godi se jim, kar so lahko naprej vedeli, a niso hoteli tega ubraniti.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. marca.

Notranje dežele.

Kakor na „Landstrasse“, tako so tudi v Dunajskem I. okraji v tako zvanem notranjem mestu napravili *volilni shod*, pri katerem so se za odborniška mesta v mestnem odboru poskušali. Kandidatje, če tudi vsi Nemci, so bili v dva odbora razdeljeni. Prvi s kandidatom, g. Wiener-jem, poganjal se je za načela, kakor jih zastopa sedanja vlada in stara „Presse“. Drugi z načelnikom g. Friedjungom obsojal je „Presse“ kot čehom pravičen list, imenoval jo je naravnost „Čechenblatt“ ter hvalisal postopanje nemško-liberalcev, toraj škandalozne fakijske opozicije. Govorniki in poslušalci so prišli tako v ogenj, da so se z glasnimi „dobro“, „ocho“, „hoch“ in „pfui“ označevali. Volilni shod na „Landstrasse“ je bil precej glasen, vendar pa še senca ne tega, ki je bil v notranjem mestu. Na zadovoljnost pa lahko priznavamo, da je povsod konservativna stranka pri volilnih shodih močnejša memo liberalne, in bi se, če se bodo tudi drugi okraji tako obnašali nadjati smeli, da bode v novem Dunajskem odboru večina odbornikov konservativna.

Na *Dunaji* je društvo, ki se imenuje nemško-narodno. Le-to je vložilo prošnjo pri Dunajskem mestnem odboru, naj od slej nadalje ne sprejema v službo nobenih nemcev, še manj pa židov. Kaj ko bi se posamične dežele in provincijalna glavna mesta po tem nazoru ravnati hotela? Koliko neslovanov bi moralo prijeto za popotni les in, recimo zapustiti belo Ljubljano in sploh slovenske kraje, kjer se jim sedaj prav dobro godi. Kolikor so pri vsi komediji razmere znane, lahko še zatrdimo, da nene-mec na Dunaji ali sploh v kaki nemški deželi in pri nemcu v službi, ne bo dotične dežele in gospodarja, ki mu kruh reže obrekoval in zaničeval, o nemihi pa žalibog tega ne moremo vselej trditi, sicer bi nam lahko mogoče, kdo laž očital.

Kakor „Oestr. Corr.“ poroča, zbrali se bodo vsi *avstrijski škofje* konec meseca aprila v Solno-gradu na posvetovanje. O čem, ne pové.

Iz *Zagreba* se poroča jako živahna agitacija pristašev pravne stranke, po Zagorji in pa v bivši

gorenji vojaški krajini. Agitatorji nevedno ljudstvo tudi na vse mogoče načine obdelujejo, naj bi se uprlo bodoči zgradbi železnice po Zagorji. Govori pravne stranke iz poslednjega deželne zbor raznašajo se po gorenji vojaški krajini v tisoč in tisoč iztisih.

Tri ure trajalo je posvetovanje o preosnovi *ogerske zbornice magnatov*. Vsi navzoči so pripoznali, da je preosnova ogerski vstavi primerna in vgodna, ter da se popolnoma strinja z zahtevami današnjega časa. Le opozicija je takoj pri zborovanji na vse usta obljubila, da si bo vse prizadela, da nameravajo preosnovo spodbije. Preosnova bi bila jako umestna, ako ne bi Ogorska ravno pred volitvami stala, tako bo pa pač bolje storila, ako jo za vgodnejši čas preloži.

V *ogerskem državnem zboru* interpelovali so pred nekaj dnevi prvega ministra Tiszo, kaj on in vlada misli o vročem prijateljstvu, ki se je med Nemško in Rusijo kar nenadoma napravilo. V seji na 13. t. m. je dal na dotično zahtevo odgovor, rekoč: „V avstrijsko-ruskih razmerah se v teku poslednjih pet let ni ničesar spremenilo; tudi one med Avstrijo in Nemško so zmiraj enake ostale. Odnosaji med obema državama (Avstrijo in Nemčijo) so vedno taisti, vedno najprijaznejši ostali. Ako se Rusija sedaj tej zvezi s srčno željo pridružiti želi, da bi tudi ona po svoji moči pospeševala od prvih dveh podpiran svetovni mir, ne da bi dobre ramere med Avstrijo in nemško državo le količkaj kaliti mislila, je to le živ dokaz, kako velike koristi so nam narastle iz naših razmer Nemčiji nasproti. Več o tem, pravi Tisza nečem in ne morem sedaj ojaviti“.

Vnanje države.

Srbski časniki to in onstran Save in Donave jeli so zopet jako trpko pisariti proti razširjanju katolicizma po Bosni in Hercegovini. Kolikor se do sedaj lahko reče, še nijeden kmet pravoslavne vere ni prestopil h katoliški. Pravi vzrok javkanja Avstriji sovražnih listov je to, da je vlada v Bosni ukazala vse one srbske šolske in cerkvene knjige odstraniti, ktere so se pred avstrijskim zasedenjem Bosne iz Rusije tjekaj uvaževale, ter jih nadomestila s srbskimi knjigami, ki so se v Avstriji in v avstrijskem smislu tiskale. Vsak še tako odločen Slovan nam mora pritrditi, da je čisto umestno, ako se odstanjujejo knjige iz cerkve, v kojih so predpisane molitve za cara Aleksandra gospodarja vseh Rusov, ter se nadomestijo s takimi, v kterih se tudi pri pravoslavni službi božji spominjajo verniki sedanjega svojega vrhovnega gospodarja Franca Jožefa I. Ako bi vlada v Bosni drugače postopala, spodkopavala bi sama sebi stališče, raz kterega bi jo bili srbski radikali, kakor tudi liberalci že zdavno radi vrgli.

Anarhistom je policija do živega prišla in vse preprežene nitke v svoje roke dobila. Kakor smo že omenili, jim je Švica glavni tabor, kjer so mislili vod nastaviti, ter z njim svet iz tečaja dvigniti.

Na *Grškem* oropali in vjeli so roparji dva avstrijska pomorska častnika, ktera so pa čez nekaj časa menda prostovoljno izpustili, ter jima vse oropano premoženje povrnilo. Minister zunanjih zadev podal se je zaradi tega sam k. c. kr. avstrijskemu poslaniku v Atenah, baronu Trauttenbergu, in mu je svoje obžalovanje izrazil zaradi doprinešenega ropa. Sodnija je pa ob enem svoje roke po zločincih stegnila in jih zaprla; vjeti roparji so svoje zlodejstvo spoznali.

Na Madagaskarji se je *Francozom* na bolje obrnilo, ker so si zaupanje domačinov pridobiti znali, kteri so se sedaj odločno proti Hovasom izrekli. Vojaske posadke v Tomatavi in Majungi so izvrstno vtrjene. Tudi iz Tonkinga prihajajo ugodne novice in se ondi Francozi nadjajo, da bode že do 15. marca

francoska zastava raz Bakninského obzidja vihrala. Kitajci so se v Bakninhu vtrdili, Francozi se pa nadjajo, da bodo Kitajci prostovoljno trdnjavo izročili, ako ne, bodo vsi skupaj vjeti.

Angleški prvi minister *Gladstone* je še vedno v postelji. Kljub temu se pa v parlamentu dan na dan pridno o Sudanu in Egiptu razgovarjajo, in so eni zato, da se Egipt obdrži, drugi pa za to, da se Angleži iz Egipta domu povrnejo. Hartington je posebno povdarjal, da če že drugega ne, si mora Angleška vsaj kontrolo nad Egiptom obdržati, dokler se ne nastavi ondi stalna vlada. Obali rudečega morja morajo za vedno v angleških rokah ostati. Angleška se dobro svoje odgovornosti gledé egiptovskih financ zaveda in bo morda v soglasji z drugimi velesilami pre naredila postavo o likvidaciji, kajti Angleška je tudi za opravičilo v Egiptu odgovorna, zaradi tega ravno ji ni mogoče imenovati Ziber ali Zobeir paše, ki je ob enem glavni trgovec s sužnjimi, za guvernerja v Chartumu, če tudi ga je Gordon za to mesto prav toplo priporočal. Sicer pa Gordonu brez pomoči tudi Chartuma ne bo mogoče dalje obdržati, kajti Mahdijevi poslanci so jeli z novo silo zbegano ljudstvo k vstaji nagovarjati. Osman Digma se je pa v Sinkatu vtaboril, kamor mu Angleži z večjo silo skoraj ne morejo slediti, kajti vsega bi jim na tej pusti poti manjkalo, največ pa še vode. Vodnjaki, kolikor se jih ondi nahaja, bi k večem 400 do 500 možem že pogasiti utegnili, kar bi bilo za več, morali bi vodo s saboj nositi na kamelah, kar pa celo ekspedicijo nemogoče stori. Sicer je pa v Suakimu med angleškimi vojniki samimi vstala velika nezadovoljnost, in tudi najmanjšega veselja nimajo, da bi se zopet z Arabci sprijeli. Vendar so se pa jeli proti sovražniku pomikati in sicer sta 10. t. m. en pešpolk in pa en polk huzarjev že osem milj od Sinkata. Druge tolpe sledile so jima v sredo, kar se pa Hartingtonu čisto neumno zdi, kajti na ta način ne bodo branili luk ob rudečem morji, ako se od njega proč v puščavo obračajo.

Boj med uporniki in Angleži okoli *Suakima* se je že v torek zvečer pričel. Udarila sta po njih 42. pešpolk in pa 10. polk huzarjev. Ostale angleške čete odrinile so kar neutegoma proti Zarebi pod vodstvom generalov Grahama in Stevarta in s polnoštevilnim generalštabom. V Suakimu jih ni več ostalo, kakor 80 topničarjev in pomorskih pešcev, ter 600 mož Egiptčanov. Osman Digma ima nekako 8000 mož na razpolaganje.

Najnovejši vesti iz *Afrike* so za Angleže jako ugodne. 13. t. m. začeli so se z Osmanom Digma bojevati že ob jutranji zori. Angleška pehota in artilerija pregnali ste sovražnika iz utrjenih prostorov. Naleteli so na sovražnika, ki je bil po jarkih skrit in je od ondot na Angleže streljal. Angleška konjica morala se je zaradi pomanjkanja vode umakniti do Zarebe. Kjer je sovražnik, je pa zadosti vode. Angleži in uporniki so miljo daleč k saksebi. Boj je trajal kake pol ure, ko so se bili sprijeli in so bili uporniki do dobrega tepeni. Zguba na angleški strani iznaša samo dva mrtva. — Sejk Senusi je kedivu pisal. V tistem pisanji hudo čez Mahdija zabavlja. Imenuje ga slabega moslima, goljufa in morileca.

Izvirni dopisi.

Z *Dunaja*, 14. marca. (Plača katehetov na večrazrednih ljudskih šolah. Mestne volitve.) Vlade je državnemu zboru izročila načrt postav, po kteri naj se vravna plača katehetov ali veroučiteljev na ljudskih šolah. Načrt sem Vam poslal, in ako sodite, da utegne koga zanimati, priobčite ga vsaj po glavnih njegovih določbah. V pretres se je ta predlog danes

Da bi se bila Hren in Kastelec iz Truberja in Dalmatina učila, slovenščino bolje in lepše pisati, ni verjetno. Hren se iz slovenskih bukev učiti ni utegnil; knjige slovenske on brž ko ne ni spisal nobene, torej Jezičnik pravi: Vzel je škof Tomaž ljudem krivoverske bukve ter jim dal (ne spisal) prave katoliške v domači besedi z naslovom: „Evangelia inu Lystuvi“. Hren bil je velik — junak — v dejanji. Kastelec je slovenski znal z mlada ter se v svojih spisih kaže spretnejši nego Truber. Ker sta Hren in Kastelec živo občevala z ljudstvom, vedno delovala mej narodom slovenskim, znala sta govorico njegovo bolje mimo Truberja, kteri je mnogo hodil le po ptujem. Sicer je bila tem možem v čislj vera, ne tolikanj slovenščina. Razun tega naj se pomisli, kje so se protestantski pisalci naučili slovenščine. Kje se je Bohorič navadil celó Cirilice in Glagolice? Bili so prej največ duhovniki katoliški. Je-li tedaj, kedar so postali protestantje, hipoma slovenski duh šinil vanje, iz njih pa mnogim preučena slovenščina? — Da so prepisovali drugi od drugega vzlasti knjige, kterim se prevodi godijo ne le po duhu ampak celó po črki, to je preverjetno.

Kar pišete o Vodniku in o starih gramatikarjih,

je res; ali v ravno tistem „Povedanji od slovenskiga jezika“ kaže tudi na jezik moškovitarski . . stari bukviski . . tiga jezika pisanja inu gramatike, to je: jezikov navuk; od kateriga bomo . . naše krajnsko pomankanje bogatili, inu po bukviskim popravljali, kar smo se od stare korenine na stran zašli . . na Ruse, katiri so naš slovenski jezik vselej čist ohranili. Proti letim se imamo bližati, kaderkoli očemo jezik čistiti itd. Tako v prejšnjem stoletji, v sedanjem pa še bolj: Pismenstvo ima svoje imena . . Ne zmišlam si jih sam, Smotriski in Lomonósov m' jih dajeta v svojih bukvah itd. Kje je torej Vodniku glavni vir našega jezika? — Miklošič nikjer ne stavi protestantovskih pisateljev nad vse katoliške, jih tako ne razločuje, le iz njih pobira in razlaga besede, oblike, stavke itd.; on je jezikoslovec, uči jezik, in to je pravo, in tako naj se uči tudi po šolah! Ker je Miklošič jezikoslovec, je tudi primera z Romo nepristojna. Da se je naš književni jezik od tedaj znatno premenil, to se zná. O pisateljih 18. veka posebej v Jezičniku ni še govora. Dalmatina pa Skalarja, Krella pa Alazija primerjati, to je suhoparnost; Hrena pa Truberja, Valvasorja pa Megiserja, Kasteleca pa Dalmatina itd., to je, vidite, enakomernost. Da

pravite, da je pri protestantih vsebino ločiti od slov-nice in slovarja, duh pisave od mrtve črke, to je hvale jako vredno. Da splošnje océne raznih pisateljev služijo pogostoma puhloglavnosti, pravim, učiteljski, ne Vaši; Vas nazivljem: Veleučeni gosp. Fr. V.! Mnogo lože se je ponašati s takimi océnami nego z dokazi in zgledi iz njihovih del, in nekterikrat naleti učenec, ki se drzne pisatelja océnjati preko razlaganja profesorjevega; to so tiste zanjke! — Da kani pisatelj iz neobdelanih kamnov sestaviti veliko poslopje, mislil sem, da veste iz novejšega časa. V osmih letih si človek marsikaj spremisli, in menda tudi prof. Marn prepusti Vam, sestaviti to veliko poslopje literarne zgodovine slovenske — književni narodni dom. Da jednakomernost pa suhoparnost znači njegovo pisavo, ta cvetlica Vam je vzrasla na vrtu vže pokojnega dijaka njegovega, torej ni več živahna, in je sploh subjektivna. Protislovje je v océni po njeni razstavi očitno; v prilogi njegova razlaga istinita. Pred obrazilom — ski prehajajo golt-niki, šumevci in zobnik t — po istem pravilu, in kakor je po česki protestantsky, je tudi Pražský, in tako je Jezičnik med oblikama Križki in Kriški volil Križski morebiti nalašč, da se ogne obema. Da je

izročil šolskemu odseku, ki bo imel o njem poročati zbornici. Dr. Kopp je že danes spregovoril o tem načrtu, ki liberalni stranki ni posebno po volji, češ, da naj za to skrbé verske družbe same, ne pa verski zakladi, ki jih mora država podpirati s svojimi prikladami.

Priprave za mestne volitve se že delajo, in volilni odbor imel je že več sej, da se posvetuje o kandidatih. Pomenljivo je, da v notranjem mestu za drugi razred niso postavili kandidatov, in da so iz odbora izključili zastopnika nemškega društva, jako predrznega judovskega časnikarja dr. Friedjunga. Med drugimi kandidati je namreč v prvem razredu tudi vitez Wiener, vrednik stare „Presse“. Ko so se pa razgovarjali o njegovi kandidaturi, rekel je Friedjung, da bi bilo brezznačajno voliti vradnega časnikarja. Izdal je razun tega neki spis, v katerem prav surovo sodi o Dunajskem prebivalstvu. Ta spis je bil vzrok, da se je omenjeni časnikar izobčil iz odbora. „Nemškemu društvu“ se je sicer izrazilo zaupanje, vendar sta druga dva zastopnika tega društva prostovoljno izstopila iz volilnega odbora. Dr. Kopp, državni poslanec, v današnji „Presse“ zanikava, da bi bil Friedjung rabil besedo „charakterlos“, in pravi, da mora to s častno besedo in prisego potrditi, pa „Presse“ mu odgovarja, da on morda ni slišal te besede, ker je sedel daleč proč, blizu stoječi in sedeči gospodje pa so slišali te besede prav dobro in so tudi pripravljeni to potrditi. Ali niso res krasne razmere med Dunajskimi mestnimi zastopniki?

Od Velenja, 14. marca. (Dve drobtinici.) Nekdaj zeló čislani in sedaj v „fakcijski“ vodi plavajoči list „Oesterr. Schulbote“, ki leži pred poročevalcem, naznanja iz Maribora, da je „der Kaplan von Gams“ med šolske otroke po hodniku in na cesti razdelil 25 iztisov „Slovenskega Gospodarja“. Ta, kakor časopis pravi, „interessanten slučaj“ so potem baje razpravljali pri okrajnem šolskem svetu. — Dandanes, ko se politični otroci radi po prstih klestijo, se podobne tožbe lahko večkrat pripetijo. Kako naj se toraj obnaša učitelj, kadar že mora po učencih njihovim starišem pošiljati časnike? Dotični list naj pošiljatelj zavije v kakoršen si bodi papir, zavitek naj se zapečati ali drugače zalepi, ter se tako priredjena pošiljatev učencu izroči, najboljša po učni uri zunaj šolske izbe. Po deželi, kjer so adresati oddaljeni od pošte, navadno prinese prtljago za vso občino ali faro tisti, kateri je imel v kraji pošte kaj opraviti; največkrat je to kdo iz hiše duhovnikov in učiteljeve. Te dve osebi dotično „pošto“ adresatu najhitreje izročite potom učencev. A da se mogočim, če tudi neprevidenim neprilikom ob pravem času v okom pride, je pač najvarnejše, ako se vsaka pošiljatev časnikov izvršuje v zavitku.

V sosednih Skalah je v cerkvenem poslopji, kjer je o svojem času bila šola, nek najemnik začel prodajati žganje! Ko je pogodbeno leto doteklo, je najemniku bilo na voljo dano: Ako prodajanje žganja opusti, zamore ostati najemnik še zanaprej; če pa se mu žganjarjenje preveč dopada, v tem slučaju si naj prebivališče kje drugje oskrbi. Prodajalec je ostal pri žganji, s katerim se je preselil k sv. Janžu poleg Velenja. V Skalah še imajo enega žganjetrčca, ki pa za bivšim svojim tekmecon menda ne žaluje.

bil Dalmatin res v Krškem rojen, ni doslej še nikdo dokazal iz gotovega vira.

Da ste Vaši oceni — prva čez let' in dan in druga — „Zvonu“ na čest, otel si je tudi Vašo prilogo ter je ne prepustil s svojimi lastnimi privpiski „Sl. Narodu“, kteremu ž njo veljave niste kaj zdatno podprli. Opazko o Sloveniji, Bleiweisu in Jurčiču pač čutite, in to je dosta. O vedi inoverski govorim spet sploh, in da je po njej slovenska mladina tu in tam zbegana, povedó Vam lahko vzlasti oni, kateri imajo ž njo opraviti zunej šole. Kar katoliški Čehi skušajo o mladih Husovcih, to primeroma čutijo Slovenci o mladih Trubrovcih. Srditost do katoliških duhovnikov v Vaši prilogi je bolj Lutrova nego Trubrova; poslednji jim ni bil tako gorak ter je o veri in cerkvi pisal bolj spoštljivo. Poglejte vendar v krščanski katoliški katekizem o drugi zapovedi Božji, kako se zove greh, kedar se od svetih reči na pr. od darov sv. Duha zaničljivo govori. — Kdo pluje med Skylo in Charybdo in kterega vlada duh, kterega tira oven, je sedaj razvidno. Le ker ste v oceni pobožali Vi osebo Marnovo, požgačkal sem jaz v omenjenem podlistku i Vašo osebo sicer dovtpno, a ne surovo, ne zlobno; bodi mi brez zamere! Povém

Iz Celovca, 12. marca. (Raznoterosti.) Kakor se je pričelo tu govoriti v višjih krogih, da obišče Nj. visokost cesarjevič Rudolf letošnje poletje naše mesto in to pri slovesnem otvorenji tukajšnjega muzeja „Rudolfinum“; imam to le dostaviti, o čemur sem iz gotovega vira podučen: Namerjavano slovesnost so mislili tukajšnji krogi napraviti že meseca maja in ob enem vabiti Nj. visokost cesarjeviča, da bi to slovesnost počastil s svojim prihodom; došel pa je odgovor, da ako se rečena slovesnost preloži na poletje (menda mesec julij), da bode Nj. visokost došla. Seveda so se temu odgovoru naši višji krogi z velikim veseljem uklonili in slavnost odložili na poletje in ravno v tem času namerjava neko tukajšnjo, seveda nemško pevsko društvo, prirediti veliko svečanost na Vrbskem jezeru, pri kateri bodo sodelovali razni nemški pevski zbori, in dobili bodo najboljši zbori premije. O vsej stvari se še ne deluje javno, temveč kujejo se le še projekti, kako in kaj?

Porotne sodbe so tu v soboto minole in imam med drugim le en slučaj poročati, kateri žalibog zadeva necega Slovenca iz Ljubljane z imenom A. Božič, kateri je bil krivega spoznan goljufije in obsojen na 2½ leta težke ječe. Bil je nesrečni človek baje asekurančni potovalec neke francoske firme, za katero se je vsaj izdajal in s pomočjo slovenščine sleparil največ okolo duhovnikov.

Pred nekaj časom je nek dosedaj še nepoznani predrzni lopov oropal v tukajšnji cerkvi sv. Duha Marijino podobo dragocenosti, med kterimi je bila lepa in draga zlata veriga; lopova še niso dobili, pač pa so mu baje na sledu, ker je v neki tukajšnji prodajalnici nepoznan človek enako verigo prodati hotel. To so nasledki širokoustnega liberalizma, da lopovi še Božjim hramom več ne prizanašajo.

Od Pohorja, 14. marcija. (Zavetišče, rešilišče.) Eden dopisnikov sosedov je iz svoje domovine — Zips, na severnem Ogerskem — dobil drobno knjižico z vabilom za vdeležbo pri stavljanji tamošnjega zavetišča, ki ga mislijo krstiti z madjarsko-nemškim imenom: Szepesi szeretetház — Zipser Rettungshaus. Oba izraza bi naj stala na zavodnem pečatu, na (slovaško) slovenski jezik so pa „pozabili“.

Zavetišča so, kakor znano, zavodi, ki pri zapuščenih, zanemarjenih in tudi razposajenih otrocih nekako nadomestujejo ljudske šole, to so hiše, kjer se mladež že v šolski dobi pripravlja „z delom za delo“.

Svet je dandanes ločen v dva tabora: deluje namreč ali za Krista ali zoper njega. Smoter delovanja se marsikterikrat — ne vselej — razvidi že iz naslova samega, se vé, da tu in tam še le z ostrimi očmi. Tako na pr. se je lani na Dunaji osnoval nek odbor za stavbo bolnišnice v jednom delu prestolnice avstrijske. Da svoj namen laglje dosežejo, so priredili primerno loterijo. Srečke razpošiljali so na vse kraje. Na istih bila je podoba, ktera predstavlja usmiljene sestre, ki strežejo ubogim bolnikom. Priporočevalni stavki po srečkah so pa na vsa usta upili po humaniteti, človečnosti. Po ti okoliščini sklepaje je pisatelj teh vrstic nekemu prejemniku sreček — bil je to njegov župnik — naravnost povedal, da prikazen meri brez dvombe na nekakošno frajmavarsko podvzetje. Moj odgovor je povzročil, da so doposlane srečke „vandrle“ na-

naj Vam pa tudi, da jaz si ne prilastujem nikakega vodstva v slovstvu slovenskem; tudi prof. Marn — dokaj ga poznam — ne mara nobene stranke. Po zvanji in znanji svojem seje, in veseli ga, kedar se prime dobro seme, žalosti pa, kedar pade pri mnogih na tla, kjer se pohodi, je trnje zadušil, pozobljejo ptiči! Da človek, ki ni bil na visokih šolah kot Vi, nima njihove prosvete, je istina; pa je tudi ne pogreša. — Z vzorniki, ki jih — laik klerikom — priporočate, niste kaj pogodili; pri živih se celó ne vé, kamo jo še krenejo; kranjska duhovščina je izbirljiva. — Olikanemu kritiku treba je bistrega duha, posebne razumnosti, in tega darú prosite si od sv. Duha! To mi je bila popolnoma resnoba in mi je še vedno. Kakor sem — klerik laiku — priporočal, prosim si jih pogostoma tudi sam sebi, in književna najina borbica kaže, da nama jih je v istini treba obéma. Ne bojte se, darovi so mnogoteri, in — Dominus, Deus — dives in omnes, qui invocant illum. Omnis enim, quicunque invocaverit nomen Domini, salvus erit (Rom. 10, 12. 13.). *)

Jezičnikov zvest čitatelj.

*) Iz priloge g. Fr. V. se kaže silna potreba drugega natisa „Olikanega Slovenca“. Vredn.

zaj, od koder so prišle. Ne tako pri drugih prejemnikih, oziroma postrežljivih prodajalcih, kakor mi je znano. Marsikdo je bil skupljeni denar že odposlal frajmavrjem, ko je iz konservativnih časnikov o stvari zvedel to, kar je pisatelj teh vrstic bral na prvi pogled. Šlo je res za bolnišnico, pa za takošno, kjer za Križ in njegove častilke, usmiljene sestre — ne sme biti prostora. Igra sama, ki jo imamo v misli, se je zraven podobe milosrčnic na srečkah imenovala „Humanitäts-Lotterie“.

Te dni se zopet z Dunaja nekakošne srečke župnijskim uradom dopošiljajo. Da gre za loterijo, to pové naslovna stran zavitka, namen je pa zamolčan. Nek prejemnik, ki je dopisniku dotično pošiljatev pokazal, mi je nikavno odgovoril na vprašanje: Ima li kateri konservativni list naznanilo, da se sedaj razpošiljajo srečke za kakšen dober namen? Kazalo bi toraj, dejal sem, da se list odpre še le takrat, ko bodo konservativni časopisi prinašali inserate ali vsaj vredniška naznanila. Ako se to ne zgodi, se „pismo“ deviški izroči pošti. V obče že skušnja do sita spričuje, da razne in gotovo v največji meri židovske pa framasonske firme nadlegujejo duhovnike. Pisatelj teh vrstic, izvzemši trdo silo, kupuje le pri tistih firmah, ktere z inzerati podpirajo konservativne časnike. Če ga tudi pošta nekoliko novičev več stane, pa v zadostilo ima tolažbo, da je podpiral dobro stvar. Paj! kam si zašel? vrni se k predmetu! *)

Takozvani „otročji vrti“ so o svojem času pri nemških katolikih dobili ime: „Kinderbewahranstalt“. Ta beseda pač zavod sam označuje bolje, kakor sedanjí „Kindergarten“. Toda zadnji izraz, da si je neredko „lucus a non lucendo“, mora ostati, samo da se s tem razodene značaj „konfesijsloznosti“, česar pa sicer „vsakdanji“ človek ne more presoditi. Take „vrte“ so na pr. lani osnovali Celjani za svojo deco; a v Slov. Bistrici je to vtanovila dobrotljivost nemškega „šulferajna“. (Konec prih.)

Domače novice.

(Slovensko gledališče.) Zadnja slovenska predstava v tej sezoni je ponedeljek v 17. dan t. m. Predstavljala se bode znana vesela igra v 2 dejanjih ponarejeno po dr. Janezu Bleiweiss-u „Županova Micika“, — in spevoigra v enem dejanji „Pri meni bodi!“ Ker ste obe igri s petjem, upamo, da bode ta predstava ugajala občinstvu. Nekako čudno dirnulo nas je slišati, da napravijo čitalniški pevci ravno ob slovenski predstavi, za svoj koncert, ki se ima vršiti še le 19. dan t. m., skušnjo. — Pripravlja se pa za izvanredne predstave izvirna hrvatska z nagrado odlikovana igra „Baron Fran Trenk“, ki se ima Velikonočni ponedeljek spraviti na oder. Izvirne kostume posodi uprava narodnega deželnega gledališča Zagrebskega.

(Vabilo.) V sredo 19. marca 1884 priredi pevski zbor Ljubljanske čitalnice veliki koncert v deželni redutni dvorani na korist svojemu zakladu. Zborom ravna društveni pevovodja gosp. V. Valenta. Instrumentalni del izvršuje c. kr. vojaška godba 17. peš-polka baron Kuhn pod vodstvom kapelnika g. J. Nemrave. Program: 1. V. Parma: Slavnostna potnica v spomin 600letnice pripadanja Kranjske k Avstriji, svira vojaška godba. (Nova.) 2. A. Nedvéd: „Gospodov dan“, mešan zbor. (Nova.) 3. F. S. Vilhar: „Zapuščena“, samospev za tenor, poje gosp. J. Meden, na glasoviru spremlja g. R. Bežek. (Nova.) 4. Rossini: Ouvertura k operi „La gazza ladra“, svira vojaška godba. 5. A. Nedvéd: „Slovo“, moški zbor s samospevom za tenor, kterega poje gosp. A. Razinger. (Nov. 6. Lortzing: Iz opere „Car in tesar“, šesterospev, pojó gg. Razinger, Přibil, Štamear, Ju-vane, Noll in Paternoster, na glasoviru spremlja g. pl. Ohm-Januschovsky. 7. Thomas: Uvod iz opere „Hamlet“, svira vojaška godba. 8. A. Foerster: „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnjí“, za moški in zmešani zbor, samospeve in veliki orkester. (Nova.) Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnice: Cerele-sedež 2 gld.; sedež v dvorani 1 gld.; sedež na galeriji 80 kr.; partér 60 kr., za dijake 30 kr. — se dobé v nedeljo dné 16. t. m. med

*) Opombice prav potrebne! Kaj si dandanes židovski in drugi framasoni do duhovščine in prezaupljivih poštenjakov vse dovoljujejo in koliko jih gré na limance ter s svojim denarjem sovražnike podpirajo, si znabiti marsikdo ne misli ter bi še opomnjen komaj verjel. Vredn.

10. in 12. uro v I. nadstropji v čitalnici, v ponedeljek in torek (17. in 18.) pa v prodajalnicah g. Vaso Petričič-a in J. Gebe, koncertni večer pa pri kasi.

(Vreme) imamo že tri dni tako prijetno, gorko in brez sape, da bomo o Trijacihi lahko Boga zahvalili, ako bo tako milo.

(Vojska Ljubljanske mladine = zamorec) bila je včeraj popoldne na Velikem trgu. V Ljubljano namreč je prišel „Cirkus Richter“, ki se je vtaboril na cesar Josipovem trgu. Za reklamo nabil je po voglih plakate, po mestu je pa poslal voz, na katerem se je zamorec vozil. Da je imel takoj polno mladine za saboj, nam menda pač ni treba omenjati. Ker je bil curek le vedno večji, posname zamorec enkrat ali dvakrat z bičem po glavah, kar pa nadpolne bodoče domobranci tolikanj navduši, da po kamnji sežejo in tisti, ki je bežal, je bil zamorec.

(Sv. misijon) začel se je danes na Dobrovi. Imeli ga bodo prečastiti gg. oo. Lazaristi. Obšir-poročila pričakujemo.

(Premembe pri učiteljstvu na Kranjskem.) Na mestnih deških ljudskih šolah sta dobila službi I. vrste gg. Jan. Belč in Ant. Razinger; službe II. vrste pa gg. Fr. Bahovec, Fr. Pavlin, Jos. Travnar in Jak. Furlan. Gosp. Janez Okorn gre začasno iz Tr-novega v Postojino, in g. Jak. Dimnik iz Postojine začasno v Trnovo. — G. Jos. Rustija gre iz Lozice začasno v Št. Vid pri Vipavi; v Lozice pa pride začasno g. Fr. Česnik. — G. Miroslav Pechani, potrj. učit. kandidat, pride začasno za II. učitelja v Trebno. — G. Hočevnar pride z Rake na Jesenice (na Do-lenjskem). — Gspdč. Donati gre iz Sevnice na Čatež (v Krški okraj), in g. Jan. Šuligoj, učitelj z Goriškega, na Rako. — G. Jan. Treven, nadučitelj na Blokah, je za trdno postavljen.

Razne reči.

— Trstu so prijeli trgovca Narasa, ki je v Piran bombe in petarde v vrečah med moko in fižolom skrite tihotapil. Na sled so mu prišli finan-carji.

— Občine iz okolice Slov. Bistrice so slovenski jezik v Bistriških šolah prodale (bolj prav izdale) nemškemu „Schulvereinu“ za 2000 gold. „Slov. Gospodar“ to imenuje „narodno sramoto“ in prav ima — je tudi res.

— Na Dunaji so 12. t. m. prijeli zasebnika Dreherja, ki je ob poludnavajstih dopoldne hotel mesarico Viereckel umoriti in oropati. Vdaril jo je s kladvom po glavi, ko je ona ravno odprla preda-lee, da bi mu menjala dvajsetico. Žena je pa močna, ter se ni ravno mnogo za prejeti udarec zmenila, pač je pa zlodeja krepko za roko zgrabila in k vratam tirajoč ga na vso moč na pomagaj klicati jela. Ljudje so od vseh strani pritiskali, in so zlo-činca na komisarjat odpeljali, kamor je prav rad šel, ne da bi se bil kaj obotavljal.

Telegrami.

Dunaj, 14. marca. Od kar obstoji izjemni stan, pregnali so 20 socialstov-inostrancev.

Dunaj, 15. marca. Pri obravnavi proti Šenku in tovarišem izrekel je Šlosarek, da je v denarnih zadregah Šenku večkrat z ovado grozil. Da so umorili Ferenczy, jih je Hugo Senk napeljal. Umora sta se oba enako vde-ležila. Dokazovanje se je završilo. Predsednik je priznal, da je Šenk pod raznimi imeni še z osmero drugih žensk v pismeni zvezi bil.

Dunaj, 14. marca. Šenk slika svoje umore s čudovito hladnokrvnostjo. Njegova ljuba, Höchsmann, ki je za pričo, stegne za slovo roko proti njemu; druga priča ljubica Eder pa na glas joka.

Budapešt, 14. marca. Zaprli so 36 anar-histov, o katerih se je policiji ovadilo, da mislijo strašansko hudodelstvo izpeljati. Med zaprtimi je tudi več žensk.

Rim, 14. marca. Minister Sella je danes po polnoči umrl.

Suakim, 14. marca. Uporniki so povsod tepeni. Zgubili so 4000 mrtvih in več ko 6000 ranjenih. Angleži povrnejo se v Suakim.

Tuji.

13. marca.

Pri **Maliči**: Baron Mladota, s soprogo, iz Schönaua. — Feil, Pirker, Engel, Morawetz in Schönmann, kupci, z Dunaja. — Karl Berthld, kupec, iz Reichenberga.

Pri **Avstrijskem cesarju**: Andrej Richter, iz Vipave.

Pri **Virantu**: V. Podboj, vrtnik, iz Vél. Lašič. — M. Ivanetič, učitelj, iz Blagovice. — Anton Brumen, c. k. auskul-tant, iz Kranja. — Frane Wiebe, zasebnik, iz Dola. — Nik. vitez Klyneharich, z Dunaja.

Zahvala.

Slavni svet kranjske eskomptne družbe v Ljubljani je tukajšnji ubožni zakladi izročiti dal pet in dvajset gold.

Podpisano vodstvo ubožnega zavoda se usoja za to blagodušno darilo javno izrekati najtoplejšo zahvalo. Vodstvo ubožnemu zavodu v Ljubljanskem glavnem mestu. dné 14. marca 1884.

JAKOB BELEC,

klepar

v Šent-Vidu pri Ljubljani,

se slavnemu občinstvu in preč. duhovščini pri-poročam za izdelovanje vseh kleparskih del.

V zalogi imam cerkvene svetilnice ali stalnice v različnih slogih, z belimi ali barva-nimi šipami in po raznih cenah. Dvoje sve-tilnic iz kositarja, olepšane z medenino, veljá 10, 12, 14, 18 gold.; iz medenine po 20, 24, 30, 32, 35, 40, 45, 50 gld.; iz tompaka 46, 52, 60 gld. in z lepo barvanimi palicami za svetilnice, ki imajo razne cene.

Izdelujem svečnike za pod križeva pota, pušice za pobiranje miloščine po cerkvah; mno-govrstna močna in lepa štedilna železna ognjišča (Sparherde) vse železne in tudi vzdane z ba-krenimi kotli. Močna, lepa in umetna železna vrata za cerkve in pokopališča, ograje za krstna kamna, kakor vsakovrstna v kleparski, ključar-ski, kovino tiskarski in kovaški strok spada-joča dela.

Prevzamem vsakovrstna kleparska in klju-čarska stavbene dela, izdelovanje pravičnih strelovodov po najnovejšem načinu, barvanje zvonikov in streh itd.

Vsako delo bode pri meni zanes-ljivo dobro izdelano in kolikor mogoče po nizki ceni. (3)

Najboljša zanesljivo kaljiva

semena

kakor domača, nemška (Luzerner) detelja, vsake vrste trava, veli-kanska pesa, pravi ribniški krompir in fižol priporoča po naj-nizji ceni (3)

IVAN PERBAN.

Enkrat se mora vsak prepričati.

Najstareji Dunajski izvoževalni zavod

Ignacija Hercog-a in drugov

na Dunaji, I., Ruprechtsplatz 5,

razpošilja, dokler je še kaj zaloge, proti poštnem povzetju 1485 komadov Brnskega volnenega blaga za spomlad in poletje in sicer velja blago iz prave ovčje volne za moško obleko obstoječo iz suknje, hlače in oprsnika iz tkane čiste in najfineje volne

le 5 gld. 90 kr., (1)

kar je prej trikrat toliko veljalo.

Vsakdo se lahko prepriča, ako kaj malega naroči, kako cenó in točno in solidno se mu bo postreglo in to v vsakem oziru, kakor prej še nikdar. To blago se dobi v najsolidnejih in najnovejših barvah najboljše kakovosti sivo, rujavo, modro, olivno in črno, kakor tudi temno-pasasto. Kdor si ga naroči naj nam le barvo naznani. — Ravno tako tudi razpošiljamo

ang. volnate popotne plede (ogrinjalke)

jako dolge in široke v vseh barvah iz prave, čiste volne po 3 gld. 50 kr., dalje:

Perilo za gospode,

srajce iz širtinga gladke ali na robce s koljarjem ali brez po 1 gld. 20 kr. — Srajce iz širtinga vse četrno, franc. šivane na kozico najfineje bele ali pisane po 1 gld. 50 kr.

Pisane srajce iz kretona ali oksforda . 1 gl. — kr.

francoske ali oksfordaste . 1 " 80 "

Hlače za gospode, iz velikega platna . — " 75 "

" " " predenega platna . 1 " — "

Srajce za dame iz vel. platna od 60 kr. do . 1 " 50 "

" " " šifona z vezanjem . 1 " — "

" " " čisto fine od gl. 1.50 do . 5 " — "

" " " iz platna od 2 gl. do . 5 " — "

Hlače " " na robce in z vezanjem . 3 " — "

Razna otroška obleka od 1 do 12 let od . 1 gl. do 5 " — "

Pohišne suknje za gospé . od 2 gl. do 8 " — "

Velika zaloga raznega manufakturnega blaga. Ku-povaleem na debelo daje se velik rabat. — Naročila na balo se sprejemajo in so jako po ceni.

Vzorov (izglednega blaga) ne pošiljamo nikamor, komur pa bi blago ne vgajalo, ga lahko zamenja.

bruselskih klobukov

in drugih stvari od gospoda A. Pribošiča prevzel ter priporoča p. n. občinstvu

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **sulmenne klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnorujave, svetlo- ali temnosive, svetlo- ali temnozeleno itd., po 2 gld. 20 kr.; trde klobuke, najnovejši izdelek, rujave ali črne, dobro blago, po 1 gl. 80 kr., najboljše po 2 gl. 20 kr.; svilnate cilindre, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.; klobuke za dečke po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.; dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike kravate

(3) itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

Pivovarna v Senožecah

ima v zalogi **izvrstno pivo** v sodčkih in buteljajah. Priporoča se vsem dosedanjim odjemnikom, ki želé sl. občinstvu z **zdravo** pijačo postreči. (2)

Postrežba je natančna in po ceni. Senožeče pošta Postojna.

Brez te varstvene znamke, postavno za-varovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot ponarejeno.

Varstvena znamka.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper pro-tin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim zna-menjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkoczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hušja prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naro-čim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popol-nim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev pro-tinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bol-niku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najpristrénišo zahvalo, zvssem spoštova-njem udani

Franc Jug,

(44) posestnik v Smarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno **DORSCH** olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljačoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skazenem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoje s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoje.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkoczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.